

Raadsvoorstel

Agendapunt commissie: Programmabegroting 2027-2030

Gegevens steller:

Naam: Hetty Damen
Telefoonnummer: 06-12555775
Emailadres: hetty.damen@valkenswaard.nl

Gegevens agendapunt:

Agenda punt:
Zaaknummer: 0000517935
Datumraadsvergadering: 5 november 2026
Portefeuillehouder: R. Pijnenburg

Onderwerp:

Programmabegroting 2027-2030

1. Voorstel:

1. De Programmabegroting 2027-2030 vast te stellen;
2. De gevraagde investeringskredieten, zoals opgenomen in de financiële begroting te voteren;
3. In te stemmen met de voorgelegde mutaties in reserves, zoals opgenomen in de financiële begroting;
4. De verordening op de heffing en invordering van onroerendezaakbelastingen 2027 vast te stellen;
5. De verordening op de heffing en invordering van leges in de gemeente Valkenswaard 2027, inclusief bijbehorende tarieventabel en bijlage legeskosten bouwwerken, vast te stellen;
6. De verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2027, inclusief tarieventabel, vast te stellen;

7. De verordening op de heffing en invordering van de riool- en waterzorgheffing 2027 vast te stellen;
8. De verordening Reclamebelasting Valkenswaard Centrum 2027 vast te stellen;
9. De verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting 2027 vast te stellen;
10. De verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen 2027 vast te stellen;
11. De verordening regelende de financiële verhoudingen tussen het Centrum voor Muziek en Dans en zijn leerlingen 2027-2028 vast te stellen;
12. De verordening op de heffing en de invordering van lijkbezorgingsrechten 2027 vast te stellen;
13. Het budget voor de uitgifte van startersleningen per 1 januari 2027 te verhogen met € 1.500.000, waarmee het plafond dit jaar op totaal € 6.000.000 komt.

2. Inleiding:

Voor u ligt de Programmabegroting 2027-2030 van de gemeente Valkenswaard. Op grond van de Financiële verordening (art. 212 GW) van de gemeente Valkenswaard (2025) stelt het college jaarlijks een Programmabegroting op. Dit is de eerste Programmabegroting van de nieuwe bestuursperiode. In deze begroting worden de ambities en financiële consequenties voor 2027 uiteengezet. Bij het opstellen van de Nota Kaders 2027-2030 werd duidelijk dat de gemeente Valkenswaard geconfronteerd werd met een structureel meerjarig negatief saldo. Op verzoek van de raad is er voorafgaand aan de behandeling van deze begroting een voorstel uitwerking voorkeursscenario's bezuinigingen voorbereid. Het door de raad vastgestelde bezuinigingsscenario is verwerkt in deze begroting. Onze Programmabegroting 2027-2030 is structureel sluitend in 2027, kent een gezonde reservepositie en voldoet aan de financiële uitgangspunten uit het raadsprogramma.

Onderstaande tabel laat het verloop zien van het gepresenteerde structurele saldo 2027-2030 uit de notitie bezuinigingen naar het actuele structurele saldo. De mutaties bestaan uit 2 groepen:

- mutaties als gevolg van het opstellen van de begroting 2027-2030 waarin bedragen zijn geactualiseerd, reserves en voorzieningen en incidentele baten en lasten zijn herrekend
- mutaties als gevolg van besluitvorming van 10 september 2026 over de notitie scenario's bezuinigingen.

In de uitwerking van de notitie scenario's bezuinigingen heeft de nadruk gelegen op het structurele meerjarige saldo, dat is het saldo waarop de Provincie toetst. Het totale saldo van de begroting bestaat uit een structureel en een incidenteel gedeelte.

Met ingang van de begroting 2027-2030 is er een voorgeschreven tabel om de saldi van de begroting te presenteren. Deze tabel staat bij de financiële consequenties.

	2027	2028	2029	2030
Structureel saldo notitie bezuinigingen	475.000	-2.350.000	-3.082.000	-2.624.000
Besluitvorming 10-9-2026 notitie bezuinigingen				
Vervallen derde reinigingsronde centrum	18.000	18.000	18.000	18.000
Cashless maken ticketautomaten	6.000	6.000	6.000	6.000
Bevorderen sociale cohesie	-26.000	-26.000	-26.000	-26.000
Elektranetwerken	-23.000	-23.000	-23.000	-23.000
LUUXX	-23.000	-23.000	-23.000	-23.000
Kinder- en jongerenparticipatie	-13.000	-13.000	-13.000	-13.000
Verhogen inkomsten De Wedert met 5% ipv 30%	-67.000	-67.000	-67.000	-67.000
Fashioncheques	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
CMD reguliere indexatie (1,5% ipv 5%)	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
Totaal besluitvorming notitie bezuinigingen	-185.000	-185.000	-185.000	-185.000
Begroting 2027-2030				
Lokale heffing; leges bouwvergunningen	392.000	70.000	70.000	70.000
Actualisatie reserves en voorzieningen	83.000	81.000	188.000	517.000
Personeel, financiering, kapitaallasten	-189.000	-485.000	-59.000	-634.000
Effect ontwikkelingen en mutaties programmabegroting	-5.000	571.000	330.000	428.000
Effect incidentele baten en lasten	376.000	164.000	-130.000	129.000
Totaal actualisatie begroting 2027-2030	657.000	401.000	399.000	510.000
TOTAAL SALDO STRUCTUREEL 2027-2030	947.000	-2.134.000	-2.868.000	-2.299.000

Gezamenlijk met het vaststellen van de Programmabegroting worden jaarlijks ook de verordeningen voor het komende jaar vastgesteld.

Nieuwe opzet Programmabegroting

De start van een nieuwe bestuursperiode is doorgaans een moment om de opzet van de begroting te analyseren en te starten met een nieuwe opzet. De

programma-indeling in deze Programmabegroting sluit aan bij de taakvelden die door het Rijk worden voorgeschreven voor de verplichte financiële rapportages. Concreet gaan we voortaan begroten en rapporteren op basis van 9 programma's.

3. Beoogd effect:

Met het vaststellen van de Programmabegroting 2027-2030 worden de budgetten van de jaarschijf 2027 geautoriseerd en per programma vastgesteld. Op deze wijze kan het college uitvoering geven aan de wettelijke taken en de opgenomen beleidsvoornemens, binnen de gestelde kaders door de raad. De begroting is gebaseerd op het raadsprogramma 2026-2030. Per programma is aangegeven wat er concreet in 2027 gedaan gaat worden en of er aanvullende budgetten gevraagd zijn.

4. Argumenten:

1.1 t/m 1.3 Het vaststellen van de Programmabegroting 2027-2030, inclusief de investeringskredieten en reservemutaties betreft een raadsbevoegdheid. Hiermee stelt de raad de kaders waarbinnen het college in 2027 uitvoering kan geven aan de beleidsambities.

1.4 t/m 1.11 Het vaststellen van de verordeningen betreft een raadsbevoegdheid. De verordeningen zijn financieel vertaald in deze begroting en vormen daarmee de input voor de opbrengsten uit lokale heffingen. In de paragraaf Lokale heffingen vindt een uitgebreide toelichting plaats.

1.12 De starterslening is één van de instrumenten die de gemeente Valkenswaard inzet om starters te helpen bij de aankoop van de eerste woning. Deze regeling is vastgelegd in de Verordening Startersleningen Gemeente Valkenswaard 2021. De gemeente zorgt voor de financiering van de te verstrekken leningen waarvan de rente en aflossingen uiteindelijk weer terugvloeien naar de gemeente. Dankzij deze zogenoemde revolverende werking kan het uitgeleende geld weer gebruikt worden voor nieuwe leningen om starters te helpen. Wel zien we dat er elk jaar meer startersleningen worden aangevraagd en verstrekt. De verwachting is dat deze trend zich ook in 2027 doorzet. Door extra budget (€1.500.000) beschikbaar te stellen kunnen we ook in 2027 starters blijven helpen bij de koop van hun eerste woning met een maximale aankoopprijs van 85% van de NHG-grens.

5. Kanttekeningen:

2.1 De voorliggende begroting past binnen het toetsingskader van de Provincie
Doelstelling is om de begroting te laten voldoen aan de richtlijnen van de Provincie; een structureel sluitende jaarschijf 2027. In de voorliggende begroting is de jaarschijf sluitend zonder inzet van de algemene reserve.

De jaarschijven vanaf 2028 zijn nog niet sluitend, dat vraagt de komende jaren aandacht

2.2 Onzekerheden in de meerjarenraming

Op landelijk niveau spelen nog steeds discussies over de financiering van jeugd en WMO vanaf 2028. Dit heeft een impact op de meerjarenraming.

Het opstellen van de gemeentelijke Programmabegroting wordt steeds complexer. De toenemende complexiteit van de externe omgeving stelt hoge eisen aan de wendbaarheid en het aanpassingsvermogen van de organisatie. Gemeenten spelen een sleutelrol in het versterken van maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht. We zien het belang om gezamenlijk verder te investeren in een weerbare gemeente; een overheid die burgers, buurten en de eigen organisatie sterk en veerkrachtig maakt tegen crisissen, ondermijning en onvoorziene tegenslagen. Derhalve zijn deze risico's ook opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

6. Financiën:

In de Programmabegroting 2027-2030 wordt een structureel sluitend saldo gepresenteerd van € 947.000 in 2027 en voldoet daarmee aan de toetsingskaders van de Provincie.

Structureel begrotingssaldo	2027	2028	2029	2030
Lasten exclusief mutaties reserves	123.421	124.005	126.918	128.826
Baten exclusief mutaties reserves	120.846	120.336	122.300	124.938
Geraamd saldo van baten en lasten	-2.575	-3.669	-4.618	-3.888
Toevoegingen reserves	440	440	440	440
Onttrekkingen reserves	3.000	1.961	2.693	2.308
Geraamd resultaat	-15	-2.148	-2.365	-2.020
Incidentele lasten (excl. Reservestortingen)	2.460	378	561	440
Incidentele baten (excl. Reserveonttrekkingen)	117	74	74	110
Incidentele toevoegingen reserves	440	440	440	440
Incidentele onttrekkingen reserves	1.821	730	1.430	1.049
Saldo van incidentele baten en lasten	962	14	-503	-279
Structureel begrotingssaldo	947	-2.134	-2.868	-2.299

7. Participatie:

NVT

8. Communicatie

De gemeente Valkenswaard publiceert de officiële documenten via de gebruikelijke gemeentelijke kanalen en deelt een visuele samenvatting ("in één oogopslag") op lokale en sociale media.

9.Vervolg

Na vaststelling van de Programmabegroting 2027-2030 wordt deze naar de toezichthouder, provincie Noord-Brabant, gestuurd. De bevindingen van de Provincie en het toezichtsoordeel zullen aan de raad toegezonden worden.

Bijlage(n)

1. Programmabegroting 2027-2030;
2. De verordening op de heffing en invordering van onroerendezaakbelastingen 2027;
3. De verordening op de heffing en invordering van leges in de gemeente Valkenswaard 2027, inclusief bijbehorende tarieventabel en bijlage legeskosten bouwwerken;
4. De verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2027, inclusief tarieventabel;
5. De verordening op de heffing en invordering van de riool- en waterzorgheffing 2027;
6. De verordening Reclamebelasting Valkenswaard Centrum 2027;
7. De verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting 2027;
8. De verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen 2027;
9. De verordening regelende de financiële verhoudingen tussen het Centrum voor Muziek en Dans en zijn leerlingen 2027-2028;
10. De verordening op de heffing en de invordering van lijkbezorgingsrechten 2027.